

han havde forfattet dem noget rigeligere. Jeg tvivler ikke om, at hvis det ærede Medlem fra Bestervig skulde have affattet et saadant Overflag, vilde han nok have affattet det saaledes, at det ikke skulde kunne kritiseres for at være for lavt, men saa maa han ogsaa vide, at saa skuler der sig allersnarest Noget under af det Slags, som han kritiserede i Fjor med en vis Benævnelse, som jeg dog ikke skal gjentage, fordi jeg tror ikke, han just vil benytte sig af det. Men Uforsigtighed er det i alt Fald at stille et saadant Overflag lige til den allernøieste Pris. Fra Ministerens Side bleve hverken i Fjor eller i Mar selve Overflagets Poster kritiserede, og jeg antager, at han ikke fra sine Sagkyndige har faaet nogen egentlig Indvending mod Overflagets Posters Størrelse. Ministeren sagde rigtignok, at dette Forslag var jo gennemgaaet af Kommissionen. Nei, den ærede Minister tager feil; det var slet ikke dette Forslag, der forelaa Kommissionen. Det Overflag, som Ingenieur Glæsner havde affattet i 1882, gik ud paa 17 Mill., men dette her paa 25. Glæsner har formodentlig taget Hensyn til de Vind, der bleve givne, og som jo nærmest kun bestode i en Udtalelse over Tanken og en almindelig Betragtning over en Havn iammerbugten og Vindfjordenes Kanaliserings. Der var ogsaa den Forskjel paa Forslaget den Gang, at det gik kun ud paa en Dybde af 20 Fod. Man som ganske vist til det Resultat, at det ikke var noget heldigt Sted at lægge en Havn paa, og at Kanaliseringsen ikke vilde have den Betydning, som tillagdes den i andre Henseender; men det turde jo være, at efter som de tuende Forhold, som ere komne frem gennem Projektet om en tydfst Kanal, rykke os nærmere paa Livet, komme vi ogsaa til at se Faren lidt større, end Kommissionen gjorde i 1884. Der var i Sommer paa Indbydelse af Riels Handelsforening samlet et Selskab af hamborgske Forretningsmænd for at se Kanalarbejderne ved Holtenau, og efter Hjemkomsten skrev en af disse hamborgske Kjøbmænd i et af Hamborgerbladene en Beretning om, hvor storartet Foretagendet var, og hvilken Betydning det vilde have for Handelen — kun ikke for Danmark og Kjøbenhavn. Jeg har affrevet det her. Han siger, „at Alle vilde være tjente dermed, kun ikke Danmark og særlig ikke Kjøbenhavn, hvis Tab vilde blive baade varige og sølelige“, saaledes betragter man dette tydfste Projekt i Tydskland selv, og det er vist rigtigt, at vi ogsaa i Tide se paa, hvilken Betydning det vil have for os. Derfor er det ogsaa naturligt, at man kommer til at se anderledes paa de Forhold, som Kommissionen

kunne se i 1884 fra Tydsklands Side, og det er vel rigtigt, at vi i Tide se paa, hvilken Betydning det vil have for os, og derfor er det ganske naturligt, at man kommer til at se lidt anderledes paa de Forhold, end Kommissionen saae paa dem i 1884, og det er tænkeligt, at dersom samme Kommission skulde have disse Spørgsmaal til Overveelse i dette Dieblif, vilde den maaste komme til at se anderledes paa dem. Forresten maa jeg tilstaa, at Kommissionens Arbeide er paa mange Sider saa modsigende, at jeg ikke kan tillægge det Arbeide den Bægt og Betydning, som der tillægges det af de Herrer fra forskjellige Side. Selvfølgelig bøier jeg mig for Regjeringens Sagkyndige; naar det gjælder om at bedømme en Bygnings Opførelse, en Havns Bygning, eller en Kanals Udgravning, saa veed jeg, at Regjeringens Ingenieurer forstaa det; men naar de Samme komme til at behandle Søfartsspørgsmaal, er jeg i Tvivl, og det er aabenbart, at har Kommissionen manglet Noget, saa har det været egentlige søkyndige Mænd, thi saavidt jeg veed, var der kun en eneste Skibskaptain og en Søofficer med i Kommissionen, og om Søofficererne just have det praktiske Kjenndskab som de Folk, der som Skibsførere færdes frem og tilbage gennem Skagerak og Nordsøen nær Kysten, og som vide, hvilke Farer der er ved at bejle disse Farvande — om de have det samme Kjenndskab som almindelige Sømænd til den Slags Forhold, det betvivler jeg. Men saa meget er vist, at Kommissionen har baade udtalt sig om en Tilflugtshavn eller Nødhavn og om en Udførselshavn, og om en Tilflugtshavn kommer Kommissionen til det Resultat, at det kunde være meget ønskeligt, om vi kunde saae en saadan Havn, og det vilde være heldigt i Humanitetens Interesse, om vi fik en saadan, ja det vilde ogsaa ved Velighed kunne ske, at et eller andet Skib, der var i Havsnød, blev frelst; men det var forbundet med saa store Bekostninger, og dernæst vilde det alligevel under vanskelige Veirforhold være farligt at befare saadanne Havne. Der er opstillet saa store Betæneligheder, at de komme helt bort fra Tilflugtshavnsspørgsmaalet og i Stedet derfor ind paa Oprettelsen af en Udførselshavn som Noget, der staar i et langt heldigere Uds. Nu mener jeg, at en Udførselshavn skal dog ogsaa helst være til at seile ind i, og den samme Fare, som der er ved at bejle en Tilflugtshavn ved Nordsøen, vil ogsaa være til Stede, naar den kaldes en Udførselshavn. Man kan da ikke gaa ud fra, at de kun skulle kunne seile ud fra Havnen, de maa dog ogsaa komme tilbage igjen. Kom-